

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	5121209230
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5121209230.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci partnera verejného sektora QBSW, a.s., Bratislava, Prievozská 6, IČO: 35 798 297, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, za účasti oprávnenej osoby, ktorá pre partnera verejného sektora plnila povinnosti oprávnenej osoby od 13. júla 2017 do 05. októbra 2021: Advokátska kancelária Michal Matáš, s.r.o., Bratislava, Sabinovská 12, IČO: 47 245 751, za účasti predsedu predstavenstva partnera verejného sektora II., nar. XX. júla XXXX, Z., W., o uloženie pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z., vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 7Co/43/2024, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici j e d ô v o d n ý.

Na prejednanie veci je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina ako súd, na ktorom sa viedlo konanie o uloženie pokuty podľa zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZRPVS“), po tom ako účastníci konania podali odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 25. septembra 2023 č. k. 52PPok/2/2021-160, predložil spis Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o opravnom prostriedku.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici predložil vec na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina vydanému v konaní o uloženie pokuty v zmysle § 13 ZRPVS Krajskému súdu v Žiline. Svoj postup odôvodnil tým, že vo veci nie je daná jeho funkčná príslušnosť podľa § 3 ods. 6 písm. a) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) a ani podľa § 34 ods. 2 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), keď nejde o obchodnoprávny spor ani o spor zmenkový a šekový a nie je daná ani jeho funkčná príslušnosť podľa § 34 ods. 1 CSP.

3. Krajský súd v Žiline s postúpením veci nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 6 ods. 2 CMP na rozhodnutie o príslušnosti s odôvodnením, že s prihliadnutím na príbuznosť registračného konania ku konaniu v agende obchodného registra je v danej veci súdom funkčne príslušným na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, s účinnosťou od 01. júna 2023 v zmysle § 3 ods. 6 písm. a) CMP Krajský súd v Banskej Bystrici. Poukázal na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy a na skutočnosť, že intertemporálne ustanovenie § 396b CMP neupravilo, že konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Žiline a Krajskému súdu v Banskej Bystrici podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci je dôvodný.

5. Podľa § 16 ods. 5 ZRPVS na konanie o námietkach, na konanie podľa § 12 a na konanie o pokute sa primerane použijú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku; ustanovenia čl. 6, § 35 a 36 Civilného mimosporového poriadku sa nepoužijú.

6. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

7. Podľa § 6 ods. 1 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

8. Podľa § 6 ods. 2 CMP, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 3 ods. 6 písm. a) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa štvrtej hlavy a piatej hlavy druhej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Žiline je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

10. Podľa § 396b CMP konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

11. Podľa § 279 ods. 2, ods. 3 písm. h) CMP registrovým súdom je okresný súd, ktorý je príslušný viesť obchodný register. Obchodný register vedie okresný súd v sídle kraja. Obchodný register vedie Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

12. Účinnosťou ZRPVS bol zriadený register partnerov verejného sektora (ďalej len „RPVS“), ktorý je informačným systémom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Registrujúcim orgánom je Okresný súd Žilina (§ 3 ods. 1 ZRPVS).

13. Podľa dôvodovej správy k § 3 ZRPVS registrujúcim orgánom je potrebné rozumieť okresný súd, ktorý vykonáva registračné konanie a rozhoduje o uložení pokút podľa tohto zákona. Týmto okresným súdom bude Okresný súd Žilina. Pôsobnosť tohto súdu je výlučná a je daná pre celé územie Slovenskej republiky. S prihliadnutím na príbuznosť registračného konania ku konaniu v agende obchodného registra bol zvolený ako registrujúci orgán jeden z (v tom čase; pozn.) existujúcich registrujúcich súdov. Vzhľadom na charakter registračného konania - ide o formalizované konanie - bol zvolený len jeden z ôsmich registrových súdov. Vzťah procesných ustanovení návrhu zákona k civilným procesným kódexom je budovaný na zásade subsidiarity s prednosťou osobitnej právnej úpravy. Primárne sa

navrhuje subsidiarita CMP - aj agenda obchodného registra, ktorá je vzorom novej úpravy, je z procesného hľadiska podriadená režimu CMP.

14. V danej veci je predmetom súdneho konania uloženie pokuty podľa § 13 ods. 1 v spojení s § 12 ods. 7 ZRPVS.

15. Konania o pokute podľa § 13 ZRPVS je osobitným typom súdneho konania, ktorý je upravený samostatne v ZRPVS s primeraným použitím ustanovení CMP (§ 16 ods. 5). Z dôvodovej správy k ZRPVS vyplýva, že zákonodarca zvolil subsidiaritu aplikácie ustanovení CMP z dôvodu podobnosti právnej úpravy s právnou úpravou agendy obchodného registra, ktorá je z procesného hľadiska podriadená práve režimu CMP. V tejto súvislosti aj najvyšší súd v rozhodnutí z 25. októbra 2023 sp. zn. 5Obdo/19/2022, resp. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 27. augusta 2020, č. k. II. ÚS 345/2020-7, bod 25. vyslovili, že rozhodnutie Okresného súdu Žilina o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 ZRPVS je špecifickým typom rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. CMP.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa článku 3 ods. 1 a 2 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadania procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

18. Interpretačné pravidlo obsiahnuté v článku 3 CMP možno aplikovať aj na konanie vo veci uloženia pokuty v zmysle ZRPVS (§ 16 ods. 5 cit. zákona).

19. Najvyšší súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

20. V posudzovanej veci bolo odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Žilina o uložení pokuty v zmysle § 13 ZRPVS podané po nadobudnutí účinnosti ustanovenia § 3 ods. 6 písm. a) CMP, resp. ust. § 34 ods. 1, ods. 2 CSP, ktoré reagovalo na zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej len „zákon č. 150/2022 Z. z.“) a určilo súdy príslušné na rozhodovanie o odvolaní vo vymenovaných konaniach.

21. Zo žiadneho ustanovenia ZRPVS explicitne nevyplýva, ktorý súd zo sústavy všeobecného súdnictva je funkčne príslušným na konanie o riadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiam vydaným registrujúcim orgánom - Okresným súdom Žilina s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky; z ust. § 13 ods. 7 ZRPVS len vyplýva, že proti rozhodnutiu o pokute môže podať odvolanie iba oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa [§ 13 odseku 1 písm. b)].

22. Vzhľadom na subsidiárnu aplikáciu ustanovení CMP, celkovú príbuznosť konania o uloženie pokuty s konaním vo veciach obchodného registra, ako aj obsah a zámer zákona č. 150/2022 Z. z., na základe ktorého v rámci tzv. súdnej reformy o. i. došlo aj k zmene § 34 CSP vymedzujúceho funkčnú príslušnosť krajských súdov ako súdov odvolacích, nemožno v danej veci trvať striktne na jazykovom

výklade zákona, zdanlivo vedúcim k záveru, že súdom na rozhodovanie o odvolaniach vo veciach, v ktorých je registrujúcim orgánom podľa ZRPVS Okresný súd Žilina, by mal byť funkčne príslušným súdom Krajský súd v Žiline (§ 16 ods. 5 ZRPVS v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 34 ods. 1 CSP). Takýto výklad by bol hic et nunc celkom zjavne v rozpore s úmyslom zákonodarcu, ktorý konanie podľa ZRPVS pripodobnil konaniu vo veciach obchodného registra upravenému v štvrtej hlave druhej časti CMP, a ktorý odvoláciu agendu vo veciach obchodného registra zveril s účinnosťou od 01. júna 2023 konkrétnym krajským súdom (§ 3 ods. 6 CMP).

23. S poukazom na vyššie uvedený článok 3 ods. 2 CMP dospel najvyšší súd k záveru, že aj s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadniac plynulosť, rýchlosť konania, a v neposlednom rade s prihliadnutím na zachovanie účelu súdnej reformy s požiadavkou na špecializáciu sudcov rozhodujúcich jednotlivé agendy, nie je možné vykladať funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu registrujúceho orgánu v konaniach podľa ZRPVS inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

24. Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje, že v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení účinnom do 31. mája 2023 (ďalej len „vyhláška č. 543/2005 Z. z.“), na úseku Registra partnerov verejného sektora sa používajú skratky súdnych registrov PRe, PNre, PExre, PNsre, PPok, PVým. V danom prípade bola vec na Okresnom súde Žilina zapísaná do súdneho registra PPok, do ktorého sa zapisuje podnet, ktorý odôvodňuje postup podľa § 13 ZRPVS (Príloha 1 bod II., písm. B Súdne registre obchodnoprávnej agendy, bod 30. vyhlášky č. 543/2005 Z. z.). Ak bolo proti rozhodnutiu zapísanému na okresnom súde do súdneho registra PPok podané odvolanie, zapisovala sa vec na odvolacom súde do súdneho registra „Cob“, ktorý je súdnym registrom obchodnoprávnej agendy (Príloha 1 bod III Súdne registre odvolacej agendy, písm. B Súdne registre obchodnoprávnej agendy, bod 1. vyhlášky č. 543/2005 Z. z.). Aj z uvedeného je zrejmý úmysel zákonodarcu považovať konanie vo veciach Registra partnerov verejného sektora za súčasť obchodnoprávnej agendy. Napokon, do súdneho registra „Cob“ sa aj podľa aktuálne účinného znenia cit. vyhlášky zapisujú všetky veci zapísané na okresnom súde do súdneho registra PPok, ak je proti rozhodnutiu podané odvolanie (Príloha 1 bod III Zapisovanie do súdnych registrov krajského súdu, Súdne registre odvolacej agendy, písm. B Súdne registre obchodnoprávnej agendy, bod 1. vyhlášky č. 543/2005 Z. z.).

25. Krajský súd v Žiline, v obvode ktorého má sídlo Okresný súd Žilina (registrujúci orgán v zmysle § 3 ods. 1 ZRPVS príslušný na konanie o uložení pokuty v zmysle § 13 ZRPVS) nepatrí medzi sudy s modifikovanou funkčnou príslušnosťou na konanie o odvolaní v obchodnoprávných, v zmenkových a šekových sporoch, ani v konaniach podľa štvrtej hlavy a piatej hlavy druhej časti CMP.

26. Najvyšší súd preto uzavrel, že aj konanie o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 ZRPVS je - vzhľadom na charakter príbuzný konaniu vo veciach obchodného registra - konaním, v ktorom je daná modifikovaná funkčná príslušnosť odvolacieho súdu podľa § 3 ods. 6 písm. a), CMP. Opačný záver by bol viedol k popretiu hlavného zámeru súdnej reformy, ako aj k popretiu zámeru špecializácie sudcov na túto agendu.

27. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.